

трибуна

АРСЕНАЛ

Приемник на в. "Заводска трибуна"
Издание на "Арсенал" АД

на стр. 7

Николай Ибушев:
„Арсенал“ е съдбата ми

5 октомври 2012 г. • година II • брой 40

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК, СКЪПИ АРСЕНАЛЦИ

134

години

Приемете нашата благодарност за трудолюбието, всеотдайността, лоялността и съвестното отношение към задачите, които стоят пред всички нас.

Поздравявам ви за мъдростта, енергията и волята да се изправяте пред предизвикателствата в името на „Арсенал“!

Големите хора се познават в трудните времена!

С признателност за даденото и с надежда в бъдещето, пожелаваме на всеки от вас и вашите семейства здраве, радост и благополучие!

Съвет на директорите на „Арсенал“ АД

Уважаеми г-н Ибушев,

Уважаеми арсеналци,

Приемете моите най-сърдечни поздравления по случай Вашия празник – Деня на машиностроителя.

Повече от 10 години работих за спокойствието и бъдещето на арсеналските работници и служители, правейки заедно с ръководния екип на дружеството социална политика, която в днешното кризисно време няма аналог в България и света. Грижата за децата на

Вашите работници и днес е първа грижа на ръководството на „Арсенал“, за което аз изказвам личната си благодарност и адмирациите си като кмет на община Казанлък.

„Арсенал“ АД не само е най-голямото предприятие в общината. То е емблема на нашата индустрия, на развитието на машиностроенето и специалното производство, на иновациите, на професионализма и креативността на целия екип от ръководители, специалисти и работници.

Пожелавам на всички здраве, увереност и самочувствие, защото „Арсенал“ означава стабилност, успехи и респект.

Честит празник!

ГАЛИНА СТОЯНОВА
Кмет на община Казанлък

Честит празник, арсеналци!

Честит Ден на машиностроителя,

Честита 134-та годишнина!

Малко фирми в България могат да се похвалят с такава дълга и богата история. Факт, който ни кара да бъдем горди с постигнатото през годините, факт даващ ни увереността, че можем да се справяме с трудни задачи и в същото време изисква отговорност да сме добри във всичко, което правим.

От името на ФСО на КТ „Подкрепа“ пожелавам на целия колектив много здраве - лично и в семействата, бодрост и оптимизъм, а за празничния ден - много настроение!

Председател ФСО КТ
„Подкрепа“
„Арсенал“ АД

Любомир Лалев

Честит празник!

Арсеналци, бъдете горди с постигнатите успехи и съхранете надежда за нови върхове!
Бъдете живи и здрави!

СК на КНСБ „Арсенал“ АД
Председател Атанас Бозов

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК!

Уважаеми машиностроители,
колеги и приятели от „Арсенал“!

В началото на месец октомври се отбележва професионалният празник на машиностроителя, а така също и празникът на вашето предприятие, на вашия „Арсенал“.

И, както повелява традицията, наред с празника, се прави и равносметка.

А тя е, че въпреки тежките години, беди и несгоди, които преживяхте, с общата воля и енергия на работници, специалисти и ръководители вие успяхте да се справите с предизвикателствата на днешното време и успяхте да съхраните и развиете своето предприятие.

Бъдете живи и здрави! Влагайте душа и сърце в това, което творите, и знайте, че всеки от вас е част от постигнатите успехи на „Арсенал“!

Поздрави на всички!

Асен Асенов
Председател НСФ „Метал Електро“

Уважаеми приятели от „Арсенал“!

Честит професионален празник!
Пожелавам ви здраве, лично и фирмено дълголетие!
И много късмет!

Във времена на тежки икономически кризи, като сегашната, е необходимо още нещо, за да бъдете спокойни и да живеете достойно. Нужни са професионална солидарност и социален мир, за да отстоявате своите интереси, свързани със сигурността на работата, доброто заплащане и израстването

ви като специалисти. За отстояването на тези интереси, освен мениджмънта, отговорност носят и синдикатите.

На тях желая кураж и мъдрост, успешни преговори и отговорно партниране. Използвайте целия авторитет на КНСБ и заводската организация, за да не допуснете институции и групи с користни намерения да дестабилизират „Арсенал“. Работещите предприятия в българската промишленост днес не са много, което още повече повишила цената на производствените и технологичните постижения на арсеналци!

Искрено ваш:
Проф. Кръстьо Петков,
основател и първи председател на КНСБ
Брюксел - Киев, 1 октомври, 2012 г.

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов,
Цветан Шиков, Добрин Драгнев.
Редколегия: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Ращкова,
Първолета Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Венко Юнаков.
Със съдействието на КНСБ и КТ „Подкрепа“ в „Арсенал“ АД.

Инженер Хари Симеонов:

СИЛАТА НА МАШИНОСТРОЕНЕТО Е В РЪЦЕТЕ НА АРСЕНАЛЦИ

Всяка година за срещата на арсеналските ветерани в навечерието на Деня на машиностроителя един заслужил машиностроител, с национален принос към развитието на този индустриален отрасъл у нас, се връща в Казанлък и Дома на културата „Арсенал“ като в роден дом. В случая, не говорим за метафора – връщането у дома е на сто процента. Мястото на ветеранската среща – ресторант „Капитал“, е мястото на родната къща на Хари Симеонов – най-чаканият и любим гост на септемврийските арсеналски срещи, чиято достолепна възраст – вече над 80, никак не пречи на пристигането му в Казанлък от Пловдив.

„Ние сме заедно с вас, делим с вас дни и нощи! Заедно арсеналци могат.“ Може би точно тези думи, казани от инж. Харитон Симеонов на 16-тата среща на ветерените-машиностроители, отключват онази тайна, която прави арсеналци през годините различни, силни и успяващи – усещането за голямото семейство „Арсенал“: подкрепата между приятели, вярата, че тук никога не си сам – нито в професионалните предизвикателства, нито в личните си болки.

Арсеналци помнят инж. Хари Симеонов като главен технолог на Завод 5 – сърцето на машиностроенето на казанлъшката оръжейница. Професионалистите от цялата страна в годините на индустриалния български бум в 70-те и 80-те години на 20-ти век познават инж. Хари Симеонов като основател – проектант на Карловския тракторен завод и основател на Завода за дървообработващи машини в Пловдив. Професията после го праща в Куба, където в Института по проектиране в Хавана проектира механични цехове. Натрупал опит в строителството на машиностроителни цехове и заводи, инж. Хари Симеонов се връща в България – в „Машпроект“ – Пловдив. Но първите професионални успехи за него, както и за мнозина български специалисти в бранша, идват именно в казанлъшкия „Арсенал“. Тук младият машинен инженер идва през 1960-та след завършването на МЕИ – София и опит в столични заводи. Идва по партийно по-ръчение – местят го от престижния софийски завод „6-ти септември“ под заплахата, че ако откаже, ще изключат баща му от БКП. Навремето подобни „мотиви“ за избор на работно място са честа практика. Инж. Симеонов отдавна е преживял прощаването със столицата и никак не съжалява за нищо от живота си след това.

Бъдещият основател на завода, завършил казанлъшкия механотехникум, не влиза веднага във ВУЗ. Затова, докато го приемат, работи в софийския Завод 12, впуска се и в други занимания – изкушен е от журналистика и редактира вестник. „Отдавах се и на обществени занимания...“. Но

премества от района под гарата на новата площадка, където е и днес.

В „Арсенал“ инж. Хари Симеонов в началото на 60-те години се заема със строителството на новата площадка на Завод 5. Строят го заедно със специалисти – конструктори от СССР. За инженер Симеонов помощта на съветските специалисти за раз-

че и сега, въпреки липсата на кадри, не е невъзможно да се изградят нови машиностроители. Въпростът за кадрите винаги е бил много важен, показва практиката на опитния машиностроител. В началото безкрайно важна е квалификацията на възпитаниците на казанлъшкия механотехникум, днес – Професионална гимназия „Иван Хаджиенов“. Те

ла само с едното: „Момчета, ще работим тая нощ!“, спомня си още тогавашният шеф на Технологичния отдел, който от позицията на днешния ден спонтанно питал: „Вие представяте ли си?... Никой и никога не е бил заплашван, за да се върне на работа след свирката за края на работния ден...“.

Освен спомените за добродушната и солидарността на хо-

се лично инж. Симеонов.

За началото, обаче, освен хората, е нужна и техника. При основаването на Завод 5, най-напред нямало машини. Официалната документация за техниката идвали най-често от СССР, но имало и практика на закупуване със скъпа валута на машини, които били разглобявани, за да се проучи как са направени, че и ние после да си слободим такива. Хората полагали началото с вярата в една кауза: „Да си укрепим завода! Дори, ако трябва да поемем рисък!“.

Преживял времето на началото, когато бъчварите от Зеления мост и майсторите от Общарската улица стават истински машиностроители, време, в което решаващ е именно ентузиазът, Хари Симеонов не се съмнява, че възвръщането на машиностроителната слава на „Арсенал“ днес не е невъзможна мечта. „В психиката и в ръцете на хората е с общи усилия да се върне силата на машиностроителното производство“, вярва 81-годишният инженер. Допълнително вяра му дава и спокойствието от пълнотата на живота му, изказано просто, защото е истинско: „Много съм довolen от целия си живот.“ Основоположник в българското машиностроене, баща, заедно със съпругата Екатерина, на двама сина – инженер и лекар-хирург, наследникът на одринския си прадядо, по арменски фамилия – Мектопчян, отново казва: „Гордея се с децата си!“. И отново потвърждава: „И сега съм довolen!“. Показват го и топлата усмивка, и огънчетата в очите, споделени с дълго чакали поредната среща приятели – казанлъшки машиностроители: Янко Ортакийски, поел казанлъшкото ДСО „Хидравлика“ след първите си стъпки в „Арсенал“, дългогодишният директор на Завод 5 – Марко Маринов, инж. Неделчо Братоев, зам.-директорът Тодор Калайджiev... Все професионалисти, които имат пълното право да празнуват отново Деня на машиностроителя в първата седмица и на този арсеналски октомври.

Диана Нейчева

Партията го връща в Казанлък

Първо го пращат в Промкомбината, където се прави какво ли не. Работниците са пръснати по 40 вида дейности. Инж. Симеонов се захваща с емайлираните печки и пресовите изделия за производството на детски играчки. После вдига строителството на обновената казанлъшка фабрика „Кремона“ – единственото предприятие у нас за щайхови музикални инструменти, която се

витието на българската индустрия е решаваща и безценна.

Разгръщането на дейността на Завод 5 пред очите на инженер Симеонов е нова пътека в производствената дейност на „Арсенал“ – от тясната специализация във военното производство казанлъшкото предприятие тръгва към гражданско производство. „Учихме работниците как да работят. Учехме ги на място, в производството, направихме курсове за машиностроители, на които дойдоха готовчи, дърводелци, обущари, бъчвари...“, спомня си първите стъпки на истинското машиностроене в Казанлък инж. Симеонов, който затова вярва,

полагат началото на Технологичния отдел на новия Завод 5, който събира 70 души машиностроители. По това време има истинско професионално състезание между конструкторския отдел, воден от инж. Неделчо Братоев и Технологичния, поет от инж. Хари Симеонов. Състезание, което ражда истинско приятелство, поддържано и днес. Връзката с „Арсенал“ е жива и отговорът за инж. Симеонов не подлежи на съмнение: „Обичам си колектив! Мили са ми!“ „Навремето нямаше този антагонизъм между хората, който виждаме в днешно време“, спомня си още ветеранът-машиностроител. По това време начниците връщали хората на работа обратно от порта-

рата отпреди 40 – 50 години, инж. Хари Симеонов има и отлични професионални впечатления от работата си с директора Васил Тюркеджиев, както и със Стефан Дамянов.

Директорите помагали не само с решаването на професионални задачи, но и в политиката за привличане на добри кадри. За Хари Симеонов важно е в привличането на истинските професионалисти – било то работници или ръководен състав, е не просто да им се предложи работа по професията, но и социално да бъде осигурено семейството. „Съпругата – на работа в завода, децата – приети в детската градина“, е формулатата, довела много отлични кадри в „Арсенал“, убеждава

РЪСТЬТЪТ НА МИНИМАЛНАТА ЗАПЛАТА ПРАЩА ОЩЕ ФИРМИ В СИВИЯ СЕКТОР

74% от работодателите у нас считат, че ръст на МРЗ увеличава безработицата

Само 5,6% от работодателите в България приемат идеята за увеличаване на минималната работна заплата, но, ако това все пак стане официално, то те ще я осъществят със съкращения на персонала, а 14,3% не биха уволнили никого.

Това става ясно от експресно проучване на Българската търговско-промишлена палата, направено по повод внесен от народния представител и лидер на партия „Атака“ Волен Сидеров Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда по отношение на минималната работна заплата. Основната теза в неговите предложения е за администриране на минималната работна заплата в България от Министерския съвет.

Около 70% от работодателите не са съгласни с повишаването на минималното трудово възнаграждение, показва още проучването. В него работещите се разделят почти по равно в мнението си дали увеличението на МРЗ трябва да е обвързано със съкращения: 51,22% се обявяват „за“ намаляването на персонала. На въпроса към работодателите: „Ако има административно увеличение на минималната работна заплата, готови ли сте да увеличите пропорционално заплатите на всички служители“, едва 10,4% отговорят положително. Останалите са против. При работещите мненията в процентно съотношение по този въпрос са обратни. Около 40% от работодателите са на мнение, че ако се повишат заплатите, ще се увеличи безработицата, а над 53% смятат, че ще има преминаване на фирмите от официалната икономика към неформалната.

На практика повишаването на минимал-

ната работна заплата ще натовари бизнеса допълнително, което ще наложи предприемането на мерки за неговото компенсиране.

Констатацията е в противовес на

напроекта, тъй като „работната заплата не е социална помощ, а финансова равностойност за положен труд“. Становището на работодателите в България е, че

ва от населението в стандарти на покупателна способност, при съотношение 45 на 100 в полза на останалите страни-членки на ЕС.

Официалната статистика у нас, потвърдена и от данните на Евростат, сочи, че и през второто тримесечие на 2012 г. в България се запазва изпреварваща тенденция в увеличението на работната заплата, в сравнение с другите държави от ЕС. Страната ни е на второ място по ръст на заплати: с 5,9% се увеличават възнагражденията за 1 отработен час през второто тримесечие на 2012 г. спрямо второто тримесечие на 2011 г., при средното им нарастване от 1,9% в ЕС. Следователно, икономическите резултати показват, че финансова равностойност на труда (в т. ч. и на най-нискоквалифицирания труд, за който се получава МРЗ), не е пропорционална на производителността, респективно на ръста на БВП. Казано иначе - получаваме повече, отколкото би следвало. И всичко това - на фона на продължаващата негативна тенденция за заетостта. По данни на Евростат за второто тримесечие на 2012 г. България е на първо място по най-голям спад на заетостта - с 1,3% спрямо предходното тримесечие.

Деляна Бобева

обявените и затвърдени през изминалите дни намерения на правителството да увеличи минималната работна заплата с 20 лева от началото на следващата година и с 10% пенсийте в навечерието на изборите догодина.

От БТПП в разпространено специално становище заявиха, че категорично не подкрепят Зако-

„поради тези съображения МРЗ в България следва да бъде определена на база икономическите предпоставки в страната, определящи финансовата равностойност на положения труд“.

По данни на Евростат за 2011 г. България е на последно място сред държавите от ЕС по Брутен вътрешен продукт /БВП/ на гла-

КНСБ започна „Бъди инфо“

КНСБ започна национална кампания по информиране и консултиране под надслов „Бъди инфо“. Инициативата се провежда в партньорство с Българската стопанска камара.

Мисията на кампанията е в рамките на 5 месеца да бъдат обучени минимум 20 000 работници и служители. Участниците в кампанията ще проведат срещи и дискусии по въпросите на информирането и консултирането, на които ще бъде предоставена информация как трудещите се

могат да използват това свое право в предприятието си.

„Бъди инфо“ си поставя следните основни задачи: подпомагане на работниците и служителите, изправени пред предизвикателствата на съвременния пазар на труда в България; подкрепа и развитие на ефективния диалог с работниците и служителите за опазване на основните им права, включително и правото на информиране и консултиране.

По време на кампанията работниците и служителите ще имат възможност да получат информация за различни услуги, които КНСБ предоставя за своите членове - „Застраховка срещу безработица“, Фонд за финансово обезпечаване и адвокатска защита в случай на безработица и др.

Повече информация за кампанията - в сайта на КНСБ.

В източното ще има нова църква

Нов православен храм ще се изгражда в Казанлък. Това е решение от последното заседание на Общинския съвет на Казанлък. Новият храм ще носи името на Света Петка Българска, ще е на площ от 747 кв. м., в близост до бл. 20 в квартала, а за градежа му ще са нужни около 2 miliona лева. Председател на Настоятелството на бъдещия храм е свещеник Иван Низамов от гр. Шипка.

Междувременно, по време на

пътуваща пресконференция

на кмета на община Казанлък

Галина Стоянова, бяха показани текущи ремонтни дейности в още три пра-

вославни храма в Казанлък, изпълнявани със старобългарски керемиди на покрива на храм „Св. Троица“, премахване на старата настилка и полагане на нова в двора на храм „Св. Йоан Предтеча“ и храм „Успение на Св. Богородица“. Общата стойност на ремонтите е 13 161 лв. без ДДС. Наскоро с нови витражи в олтара се сдоби и храм „Св. пророк Илия“ в кв. „Кулата“. Средствата - 8300 лв., са осигурени също от общината.

Деляна Бобева

Обръщение на кмета на община Казанлък

Уважаеми съграждани,

Във връзка с продължителното засушаване, намаления дебит на водоизточниците, захранващи водопроводната система в община Казанлък, увеличената консумация на вода и с цел да се избегне въвеждането на режим на водоподаването, ви призовавам да се ограничи ползването на питейна вода в следните случаи: поливане на частни дворни места и зелени площи; миене на моторни превозни средства; пране на килими; миене на тротоари, улици, общи пространства в жилищни и обществени сгради и пред тях.

Моля жителите на община Казанлък да ползват пестеливо и разумно водата от водопроводната мрежа основно за питейно-битови нужди. С общините усилия на всички нас - граждани и институции, няма да се налага въвеждането на воден режим и ще имаме достатъчно количество питейна вода.

Благодаря Ви за разбирането!

ГАЛИНА СТОЯНОВА
Кмет на община Казанлък

АЛЕЯ НА

Стевка Стоянова Белчева
Р-л направление продажби

Христо Добрев Смилов
Р-л звено полигони 0/168

Дора Георгиева Стефанова
Р-л звено СУК 0/620

Красимир Андреев Папазов
Р-л отдел БЗР 0/140

Станка Иванова Костова
И-к лаборатория завод 3 0/166

Николай Серафимов Шишков
Р-л звено 0/593

Яни Желязков Янев
Системен администратор

Анна Ванчева Минева
Р-л звено 0/240

Нина Христова Петрова
Икономист-организация на труда 0/340

Ленчо Матеев Маджаров
Технолог БРВ-Б 0/424

Иванка Георгиева Василева
Счетоводител 0/310

Динко Желязков Кюмюров
Директор завод 1

Гено Иванов Петров
И-к цех 1/160

Милена Дончева Донева
Р-л участък 1/141

Йордан Минков Коекланов
И-к цех 1/150

Владимир Иванов Матанов
Р-л участък 1/251

Христо Киров Христов
Настройчик на ММ с ЦПУ 1/130

Петър Минчев Минев
Прогр.-софтуер.пиложения 1/104

Иван Доичинов Гамов
Електрончик 1/190

Дамян Тотев Шопов
Настройчик ММ 1/111

Галин Стефанов Гроздев
Стругар 1/220

Радослав Петков Келешков
Стругар 1/242

Йордан Димитров Патриков
Шлосер 1/111

Живко Спасов Попов
Зам.Директор зав.2 2/101

Христо Дечков Христов
Началник цех 2/160

Иван Стефанов Каев
И-к смяна 2/190

СЛАВАТА 2012

Светлана Христова Ганина
Окачествител 2/110

Лариса Владимировна Семерджиева
Монтажник изд. от метал 2/130

Мария Стоянова Тенева
Монтажник изд. от метал 2/150

Стоян Костадинов Дачов
Зам.Директор ПВ-зав.3

Бонка Рашева Иванова
Монтажник изд. от метал 3/130

Сълзица Василева Колева
Монтажник изд. от метал 3/150

Димитър Недялков Михайлов
Р-л звено 4/103

Тотка Иванова Ангелова
Р-к смяна 4/130

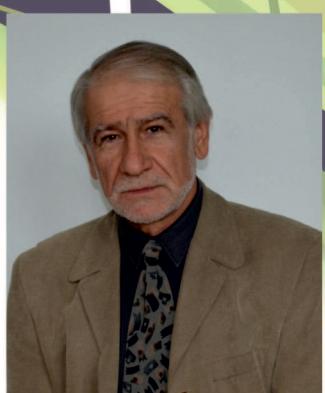
Галина Генчева Ганчева
Окачествител 4/110

Галина Момчилова Кастильо
Апаратчик-взривоопасни пр-ва 4/130

Минчо Русенов Минчев
Инженер конструктор 5/170

Петър Кирилов Щириянов
Директор завод 5

Марко Колев Марков
Монтъор металообр. машини 5/142

Христо Минков Христов
Началник цех 5/510

Румен Маноилов Ращев
Моделчик 5/433

Иван Джанков Загорчев
Началник цех 6/120

Светлана Иванова Миткова
Р-л звено конструктори 6/104

Светослав Пенчев Пенчев
Електроерозийчик 6/120

Теодоси Дончев Димитров
Монтъор металообр. машини 5/234

Христо Илиев Христов
Монтъор 12/130

Мария Иванова Пенчева
Апаратчик пр-во на състави 4/150

Иванка Петрова Димитрова
Организатор вътв. и външно коопериране 5/603

Зина Златкова Трифонова
Р-л отдел "Икономически" 5/340

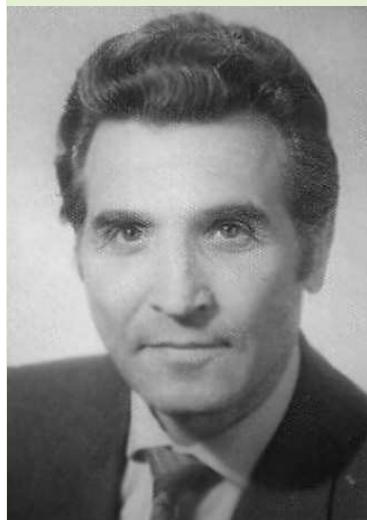
Иван Иванов Глуров
Шлосер 6/130

Иван Станчев Станчев
Р-л отдел Технологичен 5/180

ЕХО ОТ СТРАНИЦИТЕ НА „ТРИБУНА АРСЕНАЛ“

Ветеранът Неделчо Братоев - зам.-директор по техническите въпроси на "Арсенал" до 1988 година

"Арсенал" ми даде удовлетворението от работата и професионализма. Тази фирма продължава да поддържа самочувствието на казанлъчани".

Пенка Койчева - инспектор по пенсиониране

"Арсенал" е моят дом, моят живот."

Веселина Дервишева - ветеран - гл. редактор на вестник "Заводска трибуна"

"За мен "Арсенал" е като едно пристанище - винаги ще те приюти, само защото някога си бил част от него. Имам усещането, че тази страница, арсеналската, е жива, не съм я затворила. Човек винаги се връща при първоизвора. "Арсенал" е невероятна школа. Ако научиш добре урока си там, ставаш дялан камък. Отвсякъде те искат. Тази фирма ми даде много и ще ми липса винаги".

Инж. Петър Щирянов - директор на Завод 5

"В „Арсенал“ са всичките ми важни срещи и хора в живота. Дойдох тук на 15 години, сам, с един куфар и останах... досега. Просто тук се случи животът ми."

Таня Козарева - оператор ЦПУ - Завод 5, цех 510

"Арсенал" е повече от дом. Тук прекарваме по-голямата част от деня, вървящи се прибирараме само за спане. Тук се чувствам добре. Хубаво е, че се правят опити да се запазят традиците в "Арсенал" - с танцовия състав, с футболния отбор за младежи, с вестнико-дари. "Арсенал" значи много за Казанлък".

Деница Славчева - окачествител, Завод 2

"Тук хората ми харесват. Усмивките им са безценни. Не мога да си представя времето, в което един ден ще се събудя и няма да тръгна за работа".

Минчо Димитров - фрезист Завод 1, цех 130

"Най-хубавото ми е работата. Ако няма работа, ми е трудно. Сраснал съм се с "Арсенал". С хората тук взаимно се уважаваме".

Христо Стоянов - ансамбъл "Арсенал"

"Ансамбъл „Арсенал“ - другото име на България в Япония и по света - вече почти 4 десетилетия."

Инж. Богдана Кънчева - началник цех 130, Завод 4

"Животът ми мина тук. "Арсенал" е школа. Тук преминаваш през всичко, научаваш много неща, различни производства. Ако не е "Арсенал", къде ще отидат хората? Всички ние носим отговорност за това дали ще имаме работа и повече поръчки. Отговорността към качеството на работата е най-важна".

Гергана Мортева - ветеран, началник цех Учебен - "Арсенал" АД

"Цялото ми семейство бяха арсеналци. Считам, че камъкът си тежи на мястото. Хубаво е, че и днешното ръководство на фирмата има идея за система за професионална подготовка на кадрите за реалните условия на труд. В "Арсенал" бяха най-прекрасните ми години".

Снежанка Петрова - Завод 4, цех 140

"Не бих заменила "Арсенал" с малка частна фирма, където работникът е сякаш без права. Тук ми харесва. Три пъти съм се връщала в "Арсенал".

инж. Теменужка Попова - патентен специалист в "Арсенал", единственият в района

"Арсенал" за мен е болка. Не мога да го оставя. Да кажа: стига толкова, тръгвам си. Полученото доверие задължава, не обичаш ли работата си, се пречупваш".

Иван Иванов - ветеран, 11 години генерален директор на "Арсенал" АД

"Арсенал" е много повече от част от живота ми. Това е така заради безценните уроци, научени във фабриката. И заради невероятните хора, с които ме е срешила съдбата."

Христо Митев - ветеран, профсъюзен деятели

"Арсенал" си остава мойят дом. Той е ковачница на кадри. И сега ръководството се стреми да работи с квалифицирани работници и специалисти, дава се възможност да научиш много за професията, ако искаш. Тук правехме саркофага за Георги Димитров. Подменяше се цялостно през няколко години. Целият беше от неръждавейка. В края на 70-те години възложиха тази задача изцяло на Завод 5.

инж. Бончо Сарафов - ветеран, арсеналец, ЕИЦ, бивш кмет на Казанлък

"Щастлив съм, че опазихме "Арсенал" от разрухата".

Николай Ибушев:

“АРСЕНАЛ” Е СЪДБАТА МИ

- Детската Ви мечта?

- Да стана инженер по електроника.

- Любимата Ви играчка пистолет ли е била?

- Не. Любимата ми играчка беше корабче, но мечтаех да имам самолет. Така или иначе - не ми се даде такава възможност. После, като поотраснах, сам си правех самолетите.

- Първата двойка в училище? И първата шестица?

- Първата ми двойка в училище беше за подсказване. В четвърти клас. Не помня първата си шестица откога е, но знам, че имах доста. Бях от онези деца, които учат по цяла година, за да може на 24-ти май родителите ми да ме заведат в една казанльшка сладкарница - “Наслада”, беше на ъгъла на улица “Скобелевска” и площада. Всяка година майка и татко ми казваха: за отличен успех - каквото си поръчаш. И винаги си поръчвах една лимонада, една саваринка и една паста “Витошка”. Други нямаше.

- Любима книга?

- Много са любимите ми книги. Като юноша харесвах “Квартиронката” на Майн Рид. По-късно - руските класици. Сега чета основно техническа литература.

- Любим филм?

- И те са много, преди всичко руски: “Гара за двама”, “Калина Алена”...

- Несъбъдната Ви мечта?

- Да стана инженер по електроника. За щастие това ми остана като хоби.

- Непостигната цел?

- Мисля, че съм постигнал всички онези цели в живота си, които аз съм си поставил. Оттук нататък целите са други, много лични: здравето, новото семейство, просперитетът на “Арсенал”.

мажорни обстоятелства, които ми пречат да направя нещо добро.

- Основно на себе си. А когато става въпрос за трудни моменти в “Арсенал” - на екипа си, на семейството ми

- “Арсенал” и...?

- ... семейството, приятелите. Няма друго.

на едногодишен период на работа. Аз съм оптимист, искал и хората край мен да са оптимисти, за да празнуваме още дълги, дълги години.

- “Арсенал” ли е съдбата Ви?

- Така се оказа в крайна сметка. “Арсенал” е моята съдба. Никой не може да избяга от съдбата си, от онова, което му е драснато в живота. Аз съм второ поколение арсеналец, синът ми Христо - трето. Вече 8 години той също е в “Арсенал”. Надявам се, че ще има и по-нататък...

- Кое е любимото Ви оръжие в живота?

- Личният пример и способността да убеждавам с аргументи, с мотиви, с лични примери от моя живот.

- Загуба е ...

- .... когато загубиш много близък човек. Загуба е, когато не успееш да направиш това, за което си мечтал, за което си вложил енергия, труд, време. Не е особена загуба, когато загубиш пари. Парите са важни, за да може човек да съществува и да създава в известна степен удоволствия на себе си и на своите приятели.

- Бил съм щастлив...

- Бил съм щастлив много пъти в живота си. Без щастие не може да се живее. Ако няма кой да ми достави щастие, си го правя сам. В момента съм щастлив човек. И бих искал, искрено желая всички да са щастливи.

- Най-добрият подарък, за който мечтаете?

- Аз имам много неща. Най-добрият подарък за мен бил добро здраве и добро настроение на хората около мен.

- Ако отново трябва да изживеете своите 62 години, без какво в тях бихте могли?

- Бих изживял по същия

Той е Везна. От онези... които не плащат данък обществено мнение, защото имат невероятно изострено чувство за справедливост и висока степен на свобода. По тази причина са и откровени. Понякога деликатно, друг път - жестоко.
Откровеността и чувството им за справедливост са най-силното им оръжие. Съчетано с извиращия и от най-пресъхналите извори на живота оптимизъм, са сред най-кreatивните и оцеляващи представители на човешкия род. Съдено им е да са водачи, да носят големи и тежки кръстове.
А признанието да идва... после.

Завинаги помни 16 август 1967 година. Когато от студентската мечта да стане инженер по електроника не остава нищо. Височайши особи в тогавашното Министерство на от branата го привикват в голяма канцелария с още няколко младежи от страната и след седмица те се оказват една от първите “порции” български млади надежди, отличници от различни средни училища в страната, които държавата България “нацелва” за обучение за нуждите на българската икономика в престижните тогава ВУЗ-ове в Съветския съюз.

Първите 60 рубли 18-годишният Николай получава в плик. За издръжка в далечната страна. От гарата в София след седмица го съпровожда баба му Станка. Имала треббане като жена на жепеец и можела да пътува безплатно. Той - в спален вагон с бъдещите си състуденти, тя - в нормален. Той продължава за Москва, тя слиза на последната българска гара.

След този невероятен август отпреди 45 години животът на Николай Ибушев се променя. Съдбата му също. Завинаги. Следват поредица обрати, които винаги го връщат в “мерника” на оръжейницата. И никога не излиза от него. За добро или лошо.

В дните около поредния празник на “Арсенал”, поironия на Времето, Календара и Съдбата, съвпадащ и с личния му празник - роден е на 1-ви октомври, поехме предизвикателството за един необичаен - нормален, различен, човешки и откровено личен разговор. С Николай Ибушев - човекът, бащата, приятелят, колегата. По волята на съдбата - арсеналец №1 - изпълнителен директор на фирмата, най-дълго ръководил предприятието в 134-годишната му история.

Дано да се е получило.

- Кога сте нямали пари?

- Винаги съм имал пари, но никога не са ми стигали. За съжаление, колкото и да имаш, не ти стигат.

- Кога плачете?

- Много рядко. При загуба на много близък човек - от невъзможност да променя нещо, свързано с хората. Когато се случва нещо, независещо от мен, при форс-

- Свободното Ви време е за...

- Почти нямам свободно време. Но, ако имам, го използвам за срещи с малкото си близки приятели или да гледам научно-популярни филми. Любопитен човек съм. Вълнува ме всичко ново.

- В трудни моменти се уповавате на...

и на най-близките ми приятели и роднини.

- Голямата Ви победа?

- Имал съм доста победи, в зависимост от целите, които съм си поставял. Най-голямата ми победа в професионален план е изваждането на “Арсенал” от блатото, в което го намерих, когато поех ръководството на фирмата заедно с екипа си.

- Празникът на “Арсенал” за Вас е...

- Празникът е едно от важните събития в моя живот, наравно с моя рожден ден, с рождения дни на децата ми, на внуките ми. Той вече стана традиция за хората на “Арсенал”, за казанльчани. Надявам се, че и те го очакват. Празникът на „Арсенал“ е венец

начин тези години. Не мога без нищо, което съм преживял. Бих го повторил същото отново. Удовлетворен съм от живота си. Връщайки се назад в годините, мисля, че съм правил най-рационално в максимално възможното, което е можело да се направи от мен на даден етап. И така продължавам...

Деляна Бобева

„АРСЕНАЛ“ - ХРОНИКА НА САМОЧУВСТВИЕТО

„Арсенал“ АД е най-голямото предприятие в отбранителната промишленост на страната - символът на българското машиностроене, признат световен авторитет. Носител е на четири държавни и много международни отличия. Има защитена търговска марка в ЕС, САЩ и още над 20 страни по света. Има издадени патенти за изобретения, голям брой свидетелства. С респектираща продуктова листа и с одобрена и сертифицирана система за управление на качеството на най-високо световно ниво.

1928 – Създадено е първото физкултурно дружество, в основата на което е футболният отбор.

1934 – Със средствата и активната помощ на ДВФ – Казанлък започва изграждането на ВМЗ – Сопот.

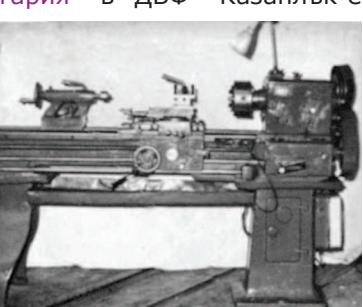
1934 – За първи път в България - в ДВФ - Казанлък е открита детска забавачница.

1938 - За първи път в България – в арсеналската оптическа работилница е доставен единственият в страната уред за разлагане на светлината.

1944 – За първи път в България - само в ДВФ - Казанлък се ремонтират колянови валове на големи дизелмотори и турбинни колела.

1945 – За първи път в България - в ДВФ - Казанлък се произвеждат сложни глави за плетачни машини, двигатели за мелници, дизелмотори, акумулятори.

1947 – За първи път в България - в ДВФ - Казанлък е

произведен първият струг „Нилес“ / „Модел 100“.

1947 – Сформиран е технически контрол. Във фабrikата е открито средно училище за подготовка на собствени кадри. Сформи-

рани са народен оркестър и танцова трупа.

1948 – Създадено е Военно

представителство. В предприятието се въвежда като награда безплатната храна.

1949 – В завод 10 са произведени първите двуцевни ловни пушки, електродетонатори, капсули, ловни патрони и др. Излиза първият брой на в. „Заводска трибуна“.

1951 – За първи път в България - в Завод 10 - Казанлък е произведен първият в страната дизелмотор – 5 к.с.

1951 – Създадена е Взаимоспомагателната каса.

1951 – 1960 – За първи път в България – тук започва неизвестното за страната производство на твърдосплавни пластини.

1955 – Създаден е смесен хоров колектив.

1956 – За първи път в България - започва усвояването на 7,62 mm автомат и безоткатно оръдие Б-10.

1958 – За първи път в България - Произведен е първият 7,62 mm автомат. Едномилионният екземпляр е произведен през 1982 г., двумилионният – през 2005 г.

1961–1963 – Създаден е прототипен цех за усвоява-

1945–1947 – Във военната фабрика в Казанлък се произвеждат каруци, печки за отопление и др.

не на новите изделия. Произведени са първите пробни машина П-12, ПК-20 и ПК-23, десетхилядният брой от които е произведен през 1968 г.; първите фрезови машини ФУ-250 и ФУ-320; първият ръчен противотанков гранатомет.

Честито!

С красота, любов и щастие да е застанан пътят на д-р Антония Бозукова и инж. Роман Желев (началник цех 140, Завод 1), създали поредното красиво арсеналско семейство в първите дни на септември.

С този тихен ход щастие и надежда изпълни домовете на Алексей Желев - бивш директор на „Арсенал“ и на стоматолога д-р А. Бозуков и Александра Бозукова (бивш кадър на „Арсенал“)

За много години!

1964–1965 – В Обединеното промишлено предприятие „Фридрих Енгелс“ е приета нова структура. От-

за техническо развитие. Открита е новата сграда на работническата поликлиника.

1969 – За първи път в България е създаден Дом на културата.

1974 – Открит е музеят на предприятието.

1975 – Направена е първата копка на ДК „Арсенал“ в града, официално открит през 1990 г.

1977–1989 – В МК „Фр. Енгелс“ специалното производство се разширява:

1983 – 23 mm зенитни установки;

1984–1986 – 5,45 mm автомати;

1985–1987 – 5,45x39,5 mm патрони;

1986–1987 – 12 mm гаубици и др.

1984 – Базата за развитие прераства в Институт за металорежещи машини.

1987 – Открит е Завод за синтетичен диамант. Създава се „Инженеринг“.

1989 – Започва производство на нови машинни центри по лиценз на „Ямазаки“. Оборудван е Завод за твърдославни смеси и пластини. Създадена е монолитна модулна система „Варилок“. Открити са помощни заводи и цехове в Мъглиж, Шейново, Тъжа, Габарево, Александрово и др.

1996 – Започва производство на инструментодържачи по лиценз на „Валтер AG“.

След 1999 – Това е времето на най-интензивното усвояване, разработване и серийно производство на нови продукти. Създават се нови модифицирани автомати, звуково-светлинни и димни гранати за подцевни гранатомети по стандартите на НАТО. Стрелковото оръжие е вече и с калибър, съответстващ на тези стандарти.

Мария Рашкова

На началото

1878 – Поставено е с Указ №1, издаден от княз Дондуков, за създаването на първата специализирана фабрика за обслужване на българската войска, наречена по-късно Русенски артилерийски арсенал, преместен през 1891 г. в София и преименуван през 1896 г. с Указ №10 на княз Фердинанд в Софийски артилерийски арсенал.

На казанлъшка земя

Предприятието е преименувано на Държавна военна фабрика.

Първопроходецът

„Арсенал“ е първото предприятие, положило основите на отбранителната промишленост в България. „Арсенал“ е поставил базата за развитие на редица предприятия в страната с важна роля в родното машиностроене.

кири са нови корпуси към Завода за металорежещи машини.

Гария – произведена е първата в страната деветразрядна събиачна електронна машина /СЕМ/.

1967–1977 – Въвеждат се нови производствени мощности: завод за пружини; за агрегатна техника; за нестандартно оборудване; цех за машини с ЦПУ; ЕИЦ. Пускат се в експлоатация нови корпуси за производство на стрелково и артилерийско оръжие, лаборатории, складове, стрелбища, изпитателни полигони и др.

1971–1977 – Започва серийно производство на 9x18 mm пистолетни патрони; 7,62 mm картечници; 9 mm пистолети; 7,62 mm танкови картечници и др.

1973 – В ОЗ „Фридрих Ен-

за връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“:
Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
Диана Рамналиева: 0882 98 70 14, e-mail: diana_рамналиева@abv.bg
Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолета Петкова: 5 74 55